

Verslag bijeenkomst Waardenetwerk “Zelf- en Samenredzaamheid”

Datum: 24-05-2023

Aanwezig: zie presentielijst

Notulist: Betsie Kragting

Notulen

Opening

De voorzitter opent om 09.00 uur deze vergadering en heet een ieder van harte welkom. Hierna volgt een korte kennismakingsronde met de deelnemers, die de vorige bijeenkomst niet aanwezig waren.

Terugblik op opbrengst

Aangegeven wordt dat getracht is de opgehaalde informatie van de afgelopen bijeenkomsten uit te werken en toen bleek al snel dat er veel “overlap” was bij de verschillende groepen. Deze overeenkomsten zijn nog niet per groep uitgewerkt. Ook is nog niet gekeken naar de overeenkomsten met de andere waardenetwerken.

Vanuit de vergadering wordt opgemerkt dat het bij de opzet met name gaat over de oorzaken bij de inwoners en wat de organisaties daar aan kunnen doen. Dit staat echter op gespannen voet met hetgeen in de afgelopen jaren het uitgangspunt was, namelijk “wat kunnen de burgers er zélf aan doen en daar waar nodig kunnen de organisaties een en ander versterken als daar behoefte aan is”. Dit perspectief moet echter niet verloren gaan.

Uitgebreid wordt over deze opmerking gesproken. Een van de opmerkingen die gemaakt wordt, is dat er veel doelgroepen aanwezig zijn binnen dit waardenetwerk. Het is goed om naar deze doelgroepen te kijken en te bespreken hoe ver gaan we in de respectievelijke dienstverlening met als uitgangspunt “we gaan alleen maar iets doen als het echt nodig is of als iemand iets niet kan”. Ook zou het gesprek gevoerd moeten worden over “wat ga je doen, als de mensen het zelf niet kunnen”.

Op basis van dit gesprek wordt geconcludeerd dat in principe iedereen hetzelfde zegt, maar dan met andere woorden. Daarom wordt gesteld dat met name de vraag “wat kan de inwoner zelf doen” van belang is.

Opgemerkt dat er ook een doelgroep is – die ook tot dit netwerk behoort - die zich zelf niet kan redden, het ook niet gaat doen en die daarnaast ook uit de regio komt om in Breda gebruik te maken van de opvang. Vastgesteld wordt dat er een hiaat is tussen het vraag-gerichte aanbod en het ongevraagde aanbod. Om dit hiaat te verkleinen, is wel een taak van het waardenetwerk. De vraag “dus waar kunnen het voorliggend veld en het vangnet, in samenspraak met deze doelgroep dichter tot elkaar komen” zal zeker besproken moeten worden.

De voorzitter geeft aan dat mochten de aanwezigen nog aanvullende informatie willen geven of eventuele zaken die missen willen melden, dan kan dat altijd per e-mail doorgegeven worden; deze input wordt ook meegenomen bij de verdere overwegingen.

Vanuit de vergadering wordt opgemerkt dat zij “de sociale cohesie” mist als thema, omdat dit ook de individuele bewoners en inwonergroepen kan helpen. Bij “inwonersgroep met blijvende fysieke belemmeringen” mist zij “inclusiviteit” als thema, kijkende vanuit het perspectief wat de samenleving zou moeten brengen. Daarnaast mist zij bij inwonersgroep met belemmeringen door problemen met geheugen/cognitie” ook de inclusiviteit, begrip en geduld en opvang en capaciteit.

Ook wordt opgemerkt dat de groep “vrijwilligers” helemaal niet benoemd wordt in het document en dit gaat voorbij de energie die heel veel mensen als bijdrage leveren aan zelfredzaamheid. Dit is een grote groep Bredanaars die veel doen, maar helemaal niet benoemd worden; zij zijn uit beeld verdwenen.

Aangegeven wordt dat “de vrijwilligers” op de een of andere manier in het beleidskader moeten terugkomen, omdat zij een grote waarde hebben.

Afgesproken wordt dat op een later moment wordt besproken op welke manier dit dan zou moeten. Het onderwerp wordt dan ook op de "parkeerflap" genoteerd.

De voorzitter geeft aan dat op basis van de voorgaande bijeenkomst een aantal oorzaken zijn benoemd, die beïnvloedbaar zijn. Deze oorzaken zullen in groepjes besproken worden, waarbij ook gekeken wordt of de opsomming compleet is en/of zijn er eventuele aanvullingen zijn. De stellingen zijn :

Welke oorzaken kunnen worden beïnvloed

Leefstijl: cognitieve en fysieke problemen veroorzaakt door levensstijl

Vaardigheden: mee kunnen doen door het vergroten van vaardigheden en aanbrenge structuur

Kennis: zelf de weg kunnen vinden

Netwerk: mee kunnen doen door vergroten/versterken sociaal netwerk

Stress: omgaan met de situatie / mijden van zorgen

Maatschappelijke acceptatie: door burens / buurtbewoner van inwoners met een stigma

Fysieke beperkingen die behandelaar zijn

Structuurproblemen veroorzaakt door beperkte vaardigheden of onrust

Toegankelijke inrichting stad

Integrale samenwerking op de verschillende domeinen.

Naar aanleiding van het gesprek aan het begin van deze bijeenkomst, zal ook getracht worden aan te geven wie aan zet is bij deze factoren; de bewoner zelf of de organisaties.

Hierna gaan de aanwezigen uiteen in groepjes om de op de flip-overs genoemde oorzaken te bespreken.

Terugkoppeling

Bij terugkomst van de aanwezigen worden de op de flip-overs gemaakte aantekeningen besproken. De voorzitter geeft aan dat de opmerkingen die op de flip-overs zijn gemaakt, uitgewerkt worden en per e-mail naar de aanwezigen gestuurd worden.

Tijdens de terugkoppeling worden – naast de op de flip-over geschreven notities - de volgende aanvullende opmerkingen gemaakt.

Allereerst is besproken wat het vertrekpunt moet zijn: moeten wij vanuit de bewoner redeneren en kan die beïnvloed worden en wat is de rol van de professional. Bij alle vragen, behalve bij "toegankelijke inrichting stad" en "integrale samenwerking op domeinen" dient de bewoner zelf ook niet te ervaren dat er een verandering moet komen, dus dat het vanuit de bewoner zelf moet komen en dat de professional een rol kan spelen in een stukje bewustwording en de ander te helpen en te coachen, e.d., waarbij zorgmeiders wel een echt aandachtspunt is;

Er is brede discussie geweest over maatschappelijke acceptatie; ook wanneer kunnen mensen met een beperking meedoen;

Er is dan ook sprake van een cultuuromslag; openheid, meer dingen bespreekbaar durven maken; gedragsverandering

Toegankelijkheid stad heeft ook te maken met hoe vindbaar is alles voor de inwoners in het kader van samen- en zelfredzaamheid; "weet je als inwoner wat je waar kunt vinden en waar je het kunt halen".

Worden de vele betrokken vrijwilligers niet tekort gedaan door die geen platform te geven en het zichtbaar te maken wat ze allemaal doen

Ook moeilijk om achter de voordeur te komen, zorgen dat je zichtbaar blijft voor mensen die vastlopen Kortere lijnen; de verbinding zoeken zodat je weet wat er speelt in de wijken zodat de mensen uiteindelijk de stap nemen om zelf de regie te nemen

Een betere samenwerking tussen formeel in formeel.

Er is een onderscheid gemaakt in twee groepen, namelijk de groep die kan (wellicht met een klein duwtje wel kan) en de groep die niet kan (angst, "zorgmijders", e.d.). Het zijn twee heel verschillende groepen met soms andere partners.

Het eigenlijke probleem is de kloof die ervaren wordt tussen het voorliggend veld en het vangnet, met name voor de groep die het niet kan. De vraag is wat je hier extra c.q. anders aan zou kunnen doen.

Deze vraag zou uitgebreid besproken moeten worden en minder "de beïnvloedbare oorzaken". De kloof die ervaren wordt is dat Zorg voor elkaar Breda niet alleen werkt op basis van een vraag, maar een stap verder durft te gaan, terwijl IMW zegt dat het consult niet verder gaat; "dus tot hier en niet verder". Het gevoel c.q. het beeld bestaat dat het voorliggende veld alleen maar de simpele problematiek oppakt en dat de complexe problematiek landt bij maatwerkvoorziening, terwijl juist het voorliggend veld veel te maken heeft met mensen die uitbehandeld zijn. Voorgesteld wordt om in een aparte groep over deze problematiek verder te praten en te zorgen dat er een goede, fluïde samenwerking gaat ontstaan.

Afgesproken wordt dat er gesproken moet worden over de verschillende aannames, de beelden en de verschillende acties.

De vraag is wat kunnen wij gezamenlijk doen en wat gaan we anders doen, want het moet niet zo zijn dat de ene organisatie zegt wij gaan het zo doen en de andere zegt, nee wij gaan het zo doen, maar vanaf vandaag moet het zijn “we gaan wij het samen doen!”

Als oorzaak is ook nog taal genoemd; dat mensen de Nederlandse taal niet spreken

Doordat de integrale samenwerking tussen domeinen niet goed op elkaar is afgestemd, vallen er mensen tussen wal en schip

Gemist wordt “(gebrek aan) financiën” en

“taal en cultuur”; het letterlijk kunnen spreken van de taal en het weten en snappen, hoe het werkt in onze maatschappij

De intrinsieke waarde en eigen verantwoordelijkheid is een soort overkoepelend thema en de vraag is hoe beïnvloed je die intrinsieke motivatie.

Het erkennen van je situatie moet je zelf doen; bij het herkennen en de weg wijzen zou meer naar de professionals gekeken kunnen worden

Er worden veel initiatieven georganiseerd, maar een en ander is niet geborgd; dat zit in

projectsubsidies. Is dat dan van de gemeente of zijn er verschillende “financieringspotjes”; is het van de woningcorporatie, van de zorgverzekeraar?

Draagvlak – draagkracht: de nieuwe aandachtswijk van de toekomst is wellicht wel Ruitersbos, omdat daar zeer veel senioren wonen

De systeemwereld vs de bewonerswereld en de belemmeringen die je daar als bewoner tegen aan loopt; hier moeten nog grote slagen gemaakt worden om de domeinen beter met elkaar te vervlechten.

Als we willen innoveren, dient er financiële ruimte te zijn en de angst is dat hier tegen grenzen aangelopen wordt.

Wat gaan we anders doen en welke interventies zijn er nodig?

De voorzitter geeft aan dat in groepen de volgende vragen beantwoord gaan worden, namelijk “wat gaan we anders doen” en welke interventies zijn nodig”.

Bij terugkomst van de aanwezigen worden de op de flip-overs gemaakte aantekeningen besproken. Tijdens de terugkoppeling worden – naast de op de flip-over geschreven notities - de volgende aanvullende opmerkingen gemaakt.

Hoewel de klantreis leidend is, is het niet voor iedereen helder hoe die klantreis werkt. Hier moet meer informatie over gegeven worden, zodat een ieder weet hoe die klantreis loopt en dus een goed gesprek daarover kan voeren.

Veel meer ervaringsdeskundigen inzetten om de kloof te dichten, maar ook omdat zij ook goede inzet kunnen plegen, zeker nu met het personeelstekort

Meer kennis verspreiden over positieve gezondheid en meer werken uit de gedachte van positieve gezondheid.

We moeten elkaar leren kennen; onderling afstemming bij doorverwijzing (een interventie).

Gewoon doen! Wat werkt, werkt en anders moeten we het aanpassen.

“Containerbegrippen” wat verstaan we er onder. Deze begrippen beter differentiëren, “van wat verstaan we er onder” en daarin dezelfde taal spreken.

Borgen van buurtpleinen is van groot belang.

Wij moeten met elkaar doorpraten om elkaars werelden beter te leren kennen; we doen veel dingen vanuit verschillende partners maar ervaren de kloof tussen voorliggend veld en andere andere organisaties (vangnet of maatwerk).

In gesprek met IMW wordt vaak gezegd “wij hebben geen opdracht om heel outreachend te werken, wij werken vraaggericht en dan houdt het op”. Hier moet verder over doorgesproken worden, zeker met IMW (die op dit moment van de vergadering niet meer aanwezig was). ZveB heeft in principe wel het uitgangspunt om outreachend te ondersteunen.

De voorzitter zegt dat voor de onderwerpen “voorliggend veld en maatwerk” en “het leren kennen van elkaars werelden” een aparte bijeenkomst wordt georganiseerd. Deze bijeenkomst zal worden voorbereid door de beleidsadviseur en de procesbegeleiders.

Vorbereiding volgende bijeenkomst

Aangegeven wordt dat is afgesproken dat de geplande vergadering op 6 juni 2023 gebruikt zal worden voor de procesgroep voor het opstellen van de scenario's. Opgemerkt wordt dat het niet iedereen duidelijk is hoe zo'n scenario er uit moet zien en gevraagd wordt hier een toelichting op te geven. De beleidsadviseur geeft een korte toelichting en zegt dat het gaat om het aangeven van keuzes, die gemaakt zouden kunnen worden op basis van de input van de afgelopen bijeenkomsten, waarop het college dan een keuze kan maken in het subsidieplafond. De vraag “wie doet wat” is nu nog niet aan de orde is; dat kan later uitgewerkt worden.

Gezegd wordt dat in de nota staat dat bij de scenario's wel een begroting ingeleverd moet worden. De wijziging van een eenjarige in een vierjarige financiering is een wezenlijke verandering in positieve zin, maar kan ook nadelig zijn voor de organisatie. Het lijkt er nu op dat het financiële aspect steeds naar voren wordt geschoven en de angst bestaat dat aan het eind van het traject er binnen het waardenetwerk onenigheid gaat ontstaan over de financiële bijdrage, omdat organisaties teleurgesteld zijn in de bijdrage en dan is alles wat je opgebouwd hebt, teniet gedaan. Op de vraag wat hiervoor dan de oplossing zou moeten zijn, wordt geantwoord dat die nog niet voorhanden is; het is een ingewikkeld vraagstuk, waar nog goed over nagedacht moet worden.

Voorgesteld wordt om verschillende scenario's te beschrijven, waardoor je meer keuzemogelijkheden hebt en meer kunt schaven.

De beleidsadviseur zegt dat het de eerste keer is dat een dergelijk proces plaatsvindt ten behoeve van het vaststellen van het subsidieplafond en dat samen gekeken moet worden "hoe ver we kunnen komen" en te proberen per scenario het rendement te benoemen. Opgemerkt wordt dat dit gezien de korte tijd die hiervoor beschikbaar is (tot 13 juni 2023) een hele grote uitdaging is.

Omdat er verschillende inzichten zijn over hoe deze scenario's er uit moeten zien en de onrust die er is over de snelheid waarin een en ander gerealiseerd moet worden en de financiële consequenties die dit kan hebben, stelt de voorzitter voor dat de procesgroep, bestaande uit Anke, John, Elma, Miriam en Hanneke, aangevuld met collega's van de Gemeente gaat bekijken welke scenario's er uitgewerkt kunnen worden. Deze scenario's worden tijdig naar de deelnemers gezonden om hierop te kunnen reageren, zodat deze scenario's het onderwerp van bespreking is voor de volgende bijeenkomst.

Opgemerkt wordt nog dat in het waardenetwerk Gezond en Actief Leven een voorstel is ingebracht om na te denken over een eenjarige financiering en een driejarige financiering. Hierover wordt nu dus nagedacht. De beleidsadviseur geeft aan dat het college in juni een besluit moet nemen om eventueel voor een eenjarige en een driejarige financiering te gaan of toch voor een vierjarige financiering.

Sluiting

Met een woord van dank aan de aanwezigen voor hun inbreng sluit de voorzitter om circa 12.00 uur deze bijeenkomst.